

monmo aomno leila shelia

Text – David Andriadze Maya Tsitsishvili Scott Boyce

Design - Sophia Kintsurashvili Photographer - Mirian Kiladze Editor - Irine Choghoshvili Translation - Nino Kakiashvili

Tbilisi 2014

Issued with the support of the Ministry of Culture and Monuments Protection of Georgia

ᲣᲮᲘᲚᲐᲕᲘ ᲡᲐᲠ~~Კ~~Ე

დავით ანდრიაძე

ამბობენ, ვენერა მილოსელს "ორიგინალში", ხელში სარკე ეკავაო...

ახლა, აღარც სარკე აქვს ლუვრის ამ უკვდავ ბინადარს და აღარც ხელები...

და ეს ისტორიული "დეფექტი" თავისებურად ამხელს ერთ პარადოქსს:

ნებისმიერი აღქმა ჩამორჩება ხოლმე თავის ობიექტს.

ზოგიერთი მხატვარი ამ სიტუაციას თავის "ხელობად" იხდის და ნებსით თუ უნებლიედ, პრეობიექტურ ყოფიერებას გვიმხელს.

ასეთია სოლიფსისტური სამყაროს პირველი მონახაზი...

ამგვარი სამყაროს ლანდებს ელაციცება ლეილა შელიაც.

მთელი მისი"ტეხნე" პროტოობიექტურზე დაყვანაა.

ასეთი რედუქციისათვის მას არ სჭირდება განსაკუთრებული ინტელექტუალური წინაღობების გადალახვა.

თითქოსდა, ყველაფერი თავისით ეძლევა; თავისით მოდის; თავისით მოედინება; თავისით ზოგადდება.

იური სტეპანოვს თავის"კონსტანტებში"ასეთი აფორისტული მარგინალია აქვს:

"Обобщение-это странный обман зрения".

ლეილა შელიაც ატყუებს ხოლმე თავის მზერას_განზოგადებით;

თუმცა, ხანდახან ეს მზერა ისეთი გამჭოლია, "ძაღლის მზერას" ჩამოჰგავს.

ხომ გახსოვთ, რაინერ მარია რილკე სეზანის მზერას ძაღლის მზერას რომ ადარებდა?!

მშვიდი, მობილიზებული მზერა...

დაშლილი პერსპექტივისა და განპიროვნებულ საგანთა სამყაროს მწვდომი მზერა...

სამყაროსი, თავისთვის რომ არსებობს; ადამიანისაგან დაუსწრებლად...

იქნებ, სწორედ ასეთი მხატვარი "იჭერს" მოუხილავ ხმებსა და სურნელებს...

იჭერს სუფთა მზერით; სიტყვებისაგან გასუფთავებული მზერით...

და ასევე ასუფთავებს ჩვენს კულტურულ ანდა კულტურით ფორმირებულ მზერას საზრისულ ერთეულთა ჯაჭვური ლოგიკისაგან.

ლეილა შელიას არც გამორჩეული პერცეპტუალური რწმენა უნდა ამოძრავებდეს.

თითქოსდა ვიზუალური გამოცდილების პირველადი შრეც გამოტოვებული აქვს.

ამიტომაცაა, რომ მისი ნონფიგურატიული ოპუსები არავითარი ინტელიგიბელური ინსტანციის ძიებისკენ არ გვიბიძგებს.

ის არც "ახლოით გამჩხრეკელი" მხატვარია და არც "შორით შორად ფიქრით ნარვალი"...

"არამედ რაღაც სხვა"...

ინსტანცია, ზემოთ რომ ვახსენე, აპრიორი სადღაც შორსაა გადასროლილი;

და ის "რაღაც" სულაც არ გვიბიძგებს, შევიჭრათ მის ეიდოსში.

ეს"ეიდოსიც", იმთავითვე გაუქმებულია...

მოკლედ, "ობიექტურობა", "თვითიგივეობრიობა", "პოზიტიურობა", "სისავსე", "სიმკვრივე" აქ დაფარული კი არა, უბრალოდ, არარსებული მოდუსებია.

ნებისმიერი ყოველი ახალი ფერწერული წამოწყებისათვის მუდმივი წყარო აღქმის "ამორფული" სამყაროს პოვნის მცდელობაა.

თუნდაც მო-პოვების მცდელობა...

ლეილა შელია ამგვარ სამყაროს, როგორც უსასრულობას, ისე შესცქერის.

დიახ, მხატვრის ყოველი გრძნობა (და შეგრძნებაც) ერთგვარი "სამყაროა", ანუ სხვა გრძნობებისათვის აბსოლუტურად არატრანსლირებადი რამ.

ამასობაში აღმოჩნდება, რომ ამ "გადაუცემლობას" მითუფრო ძალუძს "რაღაცის" კონსტრუირება.

ეს "რაღაც" კი, თავისი "არასტრუქტურირებული" სტრუქტურის გამოისობით, თავიდანვე ღიაა სხვა გრძნობათა სამყაროსადმი და მათთან უნისონში სახავს ერთადერთ ყოფიერებას.

ლეილა შელიასთანაც ამ პრინციპით გამოდის ყოველიფერი (თუ არაფერი) საკუთარი თავიდან და თავისივე საზღვრებს მიე-ახლ-ება.

გამუდმებული "პრეზენცის" მზაობა ხიბლავს მხატვარ ქალს;

სულმოუთქმელად ელოდება იმ მომენტს, სანამ ეს ფერი არ შეწყვეტს გა-ნათების, ანდა ღამეებისფრად არსებობას;

სანამ არ ამოწურავს საკუთარი თავიდან დღისა და ღამის განსხვავების დიაპაზონს და არ იქცევა მტვრად და ნაცრად; სანამ ფერი არ მოგვევლინება არა-ფრად, ანუ რაღაც საგნის, თუნდაც "უსაგნო საგნის" რეპრეზენტამენად.

არის რაღაც ლირიკულად დამაღონებელი იმ აზრთან შეგუებაში, რომ ასეთი მხატვრობა ვერასოდეს ვეღარ იქნება "მატერიული"…

თუმცა, "ავტორის" პროფესიული ფერწერული მორალი ამ აზრთანაც ზავდება...

ლეილა შელია მონოტონური მოძრაობებით გვახვევს თავს ფერს, როგორც საკუთარი ფერობის მაარარავებელ სტიქიას;

და აღმოჩნდება, რომ ეს ფერი თვალსა და ხელს შუა, წყვეტს საკუთრივ ფერის თვისებით არსებობას;

სამაგიეროდ, კიდევ უფრო ხილული რჩება "ცარიელი სამყარო";

სამყარო, როგორც ერთობლიობა; სამყარო, როგორც განუყოფლობა; ისეთი თვითკმარი განუყოფლობა, სადაც ყველა ნაწილი მოულოდნელად გვიხსნის "არაფრით" შემოსაზღვრული განზომილების კარს და იქცევა "ტოტალურ ნაწილად".

მოკლედ, მხატვრის აღქმა ავტომატურად გვიღებს სამყაროს და იქვე მიგვიკეტავს; შესვლასაც ვერ ასწრებ, რომ ეს სამყარო ისევ ჩარაზულია...

მეორე მხრივ, მხატვარი ქალი სამყაროს გამოსტაცებს მის უხილავ მხარეს; უცხო მხარეს და ეს უკვე, საგანთა აღქმა კი არა, ელემენტების აღქმაა; სტიქიების აღქმა...

სამყაროს (გამო)სხივების აღქმა...

ლეილა შელიას თვალი ამ "ელემენტებზე" დაცოცავს.

და აი, ის უკვე სამყაროშია!

თურმე, "სუბიექტურიდან"_"ყოფიერებაში" გადაუდგამს ნაბიჯი.

თანაც, ისე, რომ არც ამ სუბიექტურის წიაღში ჩაძირულა და არც ყოფიერების აუტანელი სიმძიმე შეხებია.

მისი ფერი აღარ მოასწავებს "განზომილებას", "საფეხურს", "კიბეს", "დონეს"...

ეს არც "ფერი-ესკალატორია"...

ისევე, როგორც "ფაქტი" ყოველთვის არ მოასწავებს"კატეგორიას".

როგორც მუსიკაშია: ნოტა შეიძლება აღიწეროს, როგორც თვითკმარი საკუთრიობა; თანაც, საკუთრიობა_სხვა ტონალურ ველში.

და სწორედ იგივე ნოტა, შეიძლება აღიწეროს, როგორც "ისეთი", როგორ ტონალობაშია დაწერილი მუსიკალური თემა.

ასე ითხზვება მხატვრის უნივერსალური პარაბოლები...

ასე იხატება მხატვრის "ნიუებიც"_ორგანოთა გარეშე.

ოღონდ, ეს უნივერსალიები, კლოდელისა არ იყოს, ზევით კი არა, ქვევითაა;

წინ კი არა, უკანაა...

ლეილა შელიას ფერწერაც უკან გვაბრუნებინებს მზერას.

ესაა გამო-უცნობი საგნების მეტააღმწერელი ფერწერა.

ფერწერა საგანთა კანის გარეშე.

ფერწერა, რომელიც არ ითვალ-ი-სწინებს საგანთა სხეულს.

და ესეც ზოგადი გან-სახოვნების კერძო შემთხვევაა; მისი თემატიზაცია...

ლეილა შელია "აქტიურად მორჩილი" არტნატურაა და თავისი "გაბრუებული" მხატვრობით მაინც ახერხებს, მოგვანიჭოს სიამოვნება;

საეჭვოდ პროგნოზირებადი ფერწერულ–ატმოსფერული ნალექებით ნამდვილი წვიმა მოიყვანოს...

წვიმა თავისი ბურუსითა და ჩაკეტილი ხილვადობით...

ყოველივეს თავიდათავი გან-უყოფელი ყოფიერება და მისი მოხელთების წადილია...

და, როგორც მორის მერლო-პონტი იტყვის "შეგრძნების უნივერსალიზმი" იმისა,

Representation რაც არ გვევლინება Urepresentierbar და საბოლოო ჯამში, ყოფიერებაში ხვრელს წარმოშობს.

დიახ, კი არ აღრმავებს რაიმეს, არამედ "გამოხვრეტს".

ელემენტარულად, ჩიჩქნის ყოველგვარი განსაზღვრულობის გარეშე.

ანუ, ესაა ყოფიერება, რომელიც "მდებარეობს" ჩემს პერსპექტივასა და სხვის პერსპექტივას შორის;

ჩემს წარსულსა და ჩემს მომავალს შორის.

საქმეც ესაა_იყო "უკვე იქ", ანუ აღქმის წყალობით კი არ არსებობდე, არამედ, ამ აქტის საფუძვლად იმყოფებოდე.

თუნდაც იმ აქტისა, რომელიც რეალურად არასოდეს გქონია...

აი, რატომაც გვეძლევა შეგრძნება ტრანსცენდენტულის სარკედ!

და ამ სარკის ხელიდან გაშვება არ ღირს.

თუმცა, იქნებ ეს სარკეც არა ყოფილა...

როგორც ვენერა მილოსელის სარკე...

THE INVISIBLE MIRROR

David Andriadze

They say, that the "original" Venus de Milo held a mirror in her hand...

Now, this eternal resident of the Louvre does not have either the mirror, nor the hands...

This historical "defect" is peculiarly revealing one paradox:

Any perception lags behind its object.

Some of the artists turn this situation into their "mastery" and voluntarily or not, reveal the pre-objective existence.

Such is the first sketch of the solipsistic universe...

And Leila Shelia grazes the very shadows of such universe.

All of her "techne" is about getting to the proto-objective.

For such reduction, she does not require overcoming any special intellectual challenges.

As if everything comes its way; as if granted; flowing on its own; generalizing on its own

Yuri Stepanov has the following aphoristic marginalia in his "Constants":

"Generalization is a strange trick of the eye".

Leila Shelia also deceives her eye with generalization;

However, at times, this eye is so sharp, that it resembles the "dog's sight".

Remember Rainer Maria Rilke, comparing Cezzane's sight to the one of a dog?

Calm, concentrated sight...

The gaze that is reaching the universe of disassembled perspective and personified objects...

The universe that exists on its own; Unattended by a human...

Maybe, this is the kind of artist that "seizes" the invisible sounds and scents...

Seizes with pure sight; the sight devoid of words...

And, at the same time, purifying our cultural sight (or the sight created by culture) from the chain-like logic of the consciousness.

Leila Shelia is probably not moved by any specific perceptual beliefs.

She is as if omitting the primary layer of the visual experience.

That is why her non-figurative opuses are not pushing us to look for any intelligible instances.

She is not either superficial, nor leading too far...

She is something else...

The instance that I mentioned, is a priori coming from somewhere far;

However it is still not prompting us to burst into its eidos.

This "eidos" itself, is inherently abolished...

Shortly, "objectivity", "self-similarity", "positivity", "fullness", "density" is not only hidden here, but are nonexistent moduses.

An attempt of discovering the "amorphic" universe is the constant source of starting any new painting endeavor.

An attempt of even capturing it...

Leila Shelia looks at this universe as at the infinity.

Yes, indeed, each feeling (and even sensation) of an artist is the universe of a kind, absolutely untranslated to other feelings.

Meanwhile, it appears that this "obstruction" is even more capable of constructing something.

This "something", due to its nonstructural structure, is inherently open to the universe of other feelings, creating the single existence in unison with them.

According to this same principle, each color is derived from its own self and stays within its borders with Leila Shelia.

The artist woman is attracted with the readiness of the constant "presence";

She breathlessly anticipates the moment when this color ceases the existence of as a light-ness or dark-ness color;

Till it exhausts from itslef the range of difference between day and night and turns into dust and ashes; till the color becomes no-color, or the representation of an object, even of the "non-object object".

There is something saddening in the idea that such artistry would never ever be "material"...

However, the "author's" professional painting moral combines this idea as well...

With monotonous movements Leila Shelia imposes the color, as the element of eliminating its own colorness;

And ultimately, right in front of our eyes, this color ceases to exist as a color character;

However, the "empty universe" becomes more visible;

The universe as a unity; the universe as a completeness; the completeness so self-sufficient, where each part, unexpectedly opens the door of the dimension bordered with "nothing" and turns into a "total part".

Shortly, the artist's perception automatically opens the universe to us and then shuts down; One cannot manage even to enter, as it gets locked almost simultaneously...

On the other hand, the artist woman snatches out the invisible side from the universe; the unknown side and this is not so much the perception of objects anymore, as it is of the elements...

The perception of the ra(y)diation of the Universe...

Leila Shelia's sight crawls on these "elements".

And there, she is already in the universe.

Turns out that she has stepped from "subjectivity" into the "existence",

At the same time, managing not to get drown in the subjective and not to bear the unbearable hardships of the existence.

Her color does not forebode "dimension", "level", "step", "stairs"...

This is not either the "color-escalator"...

Just like the "fact" does not always forebode the "category".

Just like in music: the tone can be described as a self-sufficient property; the property in other tonal field.

And the same note can be described according to which tonality is the musical theme composed in.

That's how artist's universal parabolas are created...

That's how the nudes are painted without the organs.

However this versatility, just like Claudel would say, are not above, but below; not in front, but behind...

Leila Shelia's art also prompts us to look behind.

This is the painting meta-describing the unknown objects.

The painting without the skin of objects.

The painting, which does not consider the object's body.

An this is the specific case of the general embodiment; its thematisation...

Leila Shelia is "actively obedient" art-natura, still managing to please us with her "dizzy" art;

Causing real rain with suspiciously predictable precipitations...

The rain with its fog and closed in visibility...

The cause of everything is the indivisible existence and a desire to capture it...

As Maurice Merleau-Ponty would say "the versatility of sensation" is the representation of what is unrepresentative, ultimately, creating a hole in the existence.

It does not deepen anything, it drills its way through.

Simply digging without any definitions.

This is the existence, which is "located" between my perspective and the one of the other.

Between my past and my future.

That's the thing — to be "already there", in other words, to exist not because of perception, but to be a basis for this act.

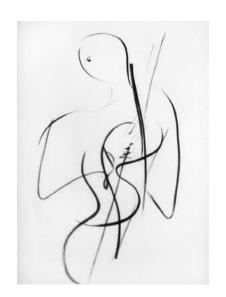
At least of the act, that you have never head in reality...

That's why feeling the transcendence comes as a mirror to us!

And one should not let go of this mirror.

However, maybe it was not a mirror after all...

As the Venus de Milo mirror...

/17

მაია ციციშვილი

ჩემთვის ცნობილ მეოცე საუკუნის ქართველ მხატვართა შორის ლეილა შელია ერთერთი პირველი აბსტრაქციონისტი ქალია. ის, რომ ლეილამ თავისი შემოქმედების
დასაწყისშივე, 1980-იანი წლებიდან მთავარ მიმართულებად აბსტრაქცია აირჩია,
უდავოდ მის პიროვნულ თავისუფლებასა და სითამამეზე მეტყველებს. მე კი, მისი
ხასიათის გათვალისწინებით, ეს არჩევანი კანონზომიერად მეჩვენება. ლეილა
იშვიათად დამოუკიდებელი ადამიანია, შეიძლება ითქვას თვითკმარია. იგი
რამდენადმე ცალკე მდგომია, თუმცა მარტოსული არაა. ეს თვისებები მას, როგორც
ცხოვრებაში, ასევე შემოქმედებაშიც, თითქოს თავიდანვე გამოარჩევდა. ალბათ,
ამ მიზეზითაც მან შემოქმედებითი დამოუკიდებლობა, ავტონომიურობა თუ
ნაწილობრივი იზოლიაცია სწორედ აბსტრაქციაში მოძებნა.

მისი აბსტრაქტული ტილოები ოცდაათ წელზე მეტია რაც იქმნება. ერთი თვალის გადავლებაც კი აშკარად აჩვენებს დროით, დაოსტატებით, რამდენადმე მსოფლხედველობით, თუ გამოცდილებით მოტანილ ცვლილებებს, და მაინც ყველა მათგანისათვის საერთოა მხატვრის სუბიექტური ემოცია, განწყობა და თავისებური, ვიტყოდი, ქალის მიერ წარმოდგენილი თუ დანახული უცნობი, ირეალური სამყარო და მისი შემადგენლები.

მხატვარი ამბობს, რომ მისთვის მთავარი "შინაგანი განწყობაა… ბუნება… კმაყოფილი ვარ, როდესაც არ ვფიქრობ და ისე გამოდის ნამუშევარი. მინდა გადმოვცე ირეალური, არდანახული".

მართლაც ჩანს, რომ ნაწარმოებთა უმეტესობა იმწუთიერ შეგრძნებებზეა აგებული, ყოველ შემთხვევაში ძირითადი მონახაზი თუ საფუძველი... დროთა განმავლობაში მხატვარი უბრუნდება თავის ტილოს და შესაძლებელია ხანგრძლივად ამუშავოს ან ერთ სეანსშიც დაასრულოს. იმპულსები, უმეტესწილად, ისევ საკუთარი გარემოდან მომდინარეობს: იქნება ეს მისი მაღალსართულიანი სახლის აივნიდან დანახული, დროის მდინარებით მუდმივად ცვალებადი, შორეული ხედი, სადაც შეიძლება არც დაინახო ქალაქის თანამედროვე განაშენიანება (ან თუ სურვილი გაქვს სხვაგვარად, ტრანსცენდენტულად მოგეჩვენოს უსახური კოლოფები), რაიმე საგანი ან მოგონებებიდან გამოყოლილი თუ გაჩენილი ემოცია, სახე თუ სხვა. უმეტესწილად კი თემა თვით ხატვის პროცესში მოდის, თუ ის საჭიროა საერთოდ. სამუშაო პროცესი თანდათანობით, სიურრეალისტების მსგავსად, ქვეცნობიერს ემორჩილება. უთუოდ შეიძლება ითქვას, რომ მის ნამუშევრებს ავტომატიზმიც ახასიათებს.

ადრეულ ნამუშევრებში მას თითქოს უჭირს საგანთან დაშორება. მხატვარს შესაძლოა მოსწონს კონკრეტული საგნიდან მის მიერვე შექმნილი გან8ოგადებული, აბსტრაჰირებული მონახაზისა და მისი ვარიაციების მისადაგება განსხვავებულ ფერწერულ ფონს, ლაქებს, მშრალ ნაფხაჭნ ხაზებსა თუ ფიგურებს.

მის ტილოებში მთავარ გამომსახველობით მახვილს ფერი წარმოადგენს. იგი ცდილობს ყოველ კერძო შემთხვევაში ახალ, ხშირად დაპირისპირებულ, ხან რამდენადმე მონოქრომულ ფერთა შეხამებების მოძებნას. უდავოდ იგრძნობა, რომ მხატვარი სხვადასხვა სისქის ფუნჯით, მასტეხინით, ტონალური გრადაციებით, ლესირებით თუ განსხვავებულ ფერთა მცირე აქცენტების ჩართვით, ხშირად საკმაოდ დიდხანს, უმცირეს ნიუანსებამდე ამუშავებს ფერადოვან ლაქებს, ან ზოგჯერ, ხატვის პროცესი უფრო სწრაფად და სპონტანურად მიმდინარეობს. კოლორიტი, როგორც წესი ნათელი და მსუბუქია. ამასთან ერთად, საუკეთესო ნიმუშებში, სახვითი ფუნქცია ზუსტად მონახულ, თავისუფლად მონიშნულ მონახაზსა და ფერწერული ქსოვილის ფაქტურულობასაც ენიჭება.

ნამუშევართა კიდევ ერთი, უკანასკნელ წლებში შექმნილი ჯგუფი შედარებით ექსპრესიული და დინამიურია. ეს უფრო სწრაფი, იმპულსური ფერწერაა, დატვირთული, ქაოტური, ფართო მონასმებით, მშრალი კალმით მონიშნული უსწორმასწორო, არამყარი ფორმებით. ლეილა შელია არ ერიდება უკიდურესად თამამ, ხანდახან კონტრასტულ ფერთა თანაყოფნასაც. შორეული ასოციაციების აღმძვრელი, ხანდახან მეტაფორული მინიშნებები და თითქოს არქეტიპული მოულოდნელი კონფიგურაციები უდავოდ ითრევს მაყურებელს.

აბსტრაქტული, უსაგნო ხელოვნების სხვადასხვა ვერსიებიდან ლეილა შელიას აბსტრაქციების ნაწილი ყველაზე ახლოს 1950-60-იან წლებში ახალი "პარიზის სკოლის" ფარგლებში წარმოქმნილი ინფორმალიზმის აბსტრაქციონისტების ნაწარმოებებს მოგვაგონებს. თუმცა, ლეილას ფერწერული ტილოების ამ რიგის აბსტრაქციებს ნაკლებად ახასიათებთ ფერისა და მონასმის უკიდურესი სიმძაფრე და სიმკვეთრე, ენერგია და ექსპრესია. პირიქით, მისი გაწონასწორებული კომპოზიციები ყოველთვის ესთეტურია, ზოგჯერ ლირიული, თითქოს მედიტაციურიც.

ლეილა შელიას ნამუშევრების ერთი ჯგუფი მიზანდასახულად გაუბრალოებული და ერთგვაროვანი გეომეტრიული ფორმებით, ნეიტრალური ზედაპირით, მონოქრომულობით, განმეორებითობით, თითქოს საკუთარი შემოქმედების თვითშეზღუდვით, სუბიექტივიზმზე, რეპრეზენტატიულობასა და ილუზიონიზმზე უარის თქმით მინიმალ-არტის, ზოგიერთი კი, "კობრასა" და "გუტაის" ნიმუშების მახასიათებლებს უახლოვდება.

ლეილა შელია ავტორია საკმაოდ თავისებური, თამამი და სუბიექტური გემოვნებით გამორჩეული ნატიურმორტებისა და ნიუებისა. რასაც არ უნდა ხატავდეს ლეილა, მიუხედავად შორეული მსგავსებისა დასავლურ აბსტრაქციონისტულ მიმდინარეობებთან (რის გარეშეც შეუძლებელია თანამედროვე ხელოვანის არსებობა), მისთვის არსებითი მაინც გამძაფრებული "მეს" შეგრძნება, იზოლიაცია და დამოუკიდებლობაა. ხოლო მთელი მისი შემოქმედება გამოირჩევა ყოველი ტილოსადმი უაღრესად სერიოზული, შემოქმედებითი მიდგომითა და შეიძლება ითქვას, დღეისათვის საკმაოდ იშვიათი დახვეწილი გემოვნებით.

Maia Tsitsishvili

One of the first women abstractionist from the Georgian Artists of the XX century, that I know of, is Leila Shelia. The fact that Leila chose abstraction as the main direction of her work, since the 80s, undoubtedly indicates her free character and courage. And considering her character, to me, it has been a very natural choice. Leila is extremely independent, even self-contained. She stands somewhat separately, though not lonely. These qualities have distinguished her as in life, as well as in art from the very beginning. Perhaps, for this reason, abstraction became a good source of creative independence, autonomy or partial isolation.

It's been more than thirty years that Leila creates abstract paintings. The changes brought about by time, mastership, the worldview or experience are obvious by even having one glance at her works. Nevertheless, each piece has something in common and that is the artist's subjective emotion, attitude and peculiar, I would say, the unknown, surreal universe and its constituents as seen by a woman.

What matters the most to the artist, is "the inner attitude... character... I am satisfied, when I do not think and the painting is created on its own. I would like to convey something surreal and unseen".

Indeed, it seems that most of the work is based on momentary feelings, at least its basic outline or the foundation... Over time, the artist goes back to her canvas and possibly operates on it for a long time, or finishes instantly. The impulses, mostly are driven from her own surroundings: whether it's the ever-changing view from her balcony, where one might not even see the city's modern development (or to put it differently, perceive the faceless boxes transcendentally), any object or emotions left or raised from the memories, a face or something else. For the most part, the topic, if at all needed, comes during the painting process itself. Just like with the surrealists, the working process gradually starts obeying the unconscious. One could definitely say that her works are also characterized by automatism.

In her early works she seemed uncomfortable distancing from the object. The artist might like a generalized, abstract draft of a particular object and adapting its variations to different backgrounds, spots, dry scratched lines or figures.

Color is the main expressing accent of her work. For each particular case, she finds new color combinations, often – conflicting, at times – somewhat monochrome. One can undoubtedly feel how sometimes, the artist works on colorful spots to the smallest nuances using the brushes of different thickness, palette knife, tonal gradations, lasuring or by engaging accents of different colors, often for a long time, and how sometimes – the painting process goes on quickly and spontaneously. The Color palette usually is light and clear. Visual function is given to the precisely and freely designated sketch and painted fabric texture – mostly in her best works.

Another group of works, created in recent years, is relatively expressive and dynamic. This is a more rapid impulsive painting, loaded with chaotic, broad strokes and uneven, unstable forms marked by dry pen. Leila Shelia does not shy away from combining extremely bold, contrasting colors. The distant associations aroused from, sometimes,

metaphorical hints and as if archetypal unexpected configurations undoubtedly attract the viewer.

From the different versions of objectless, abstract art, part of Leila Shelia's abstractions resemble the works of the Infromalism abstractionists from the 1950-60s new "Paris School". However, Leila's abstractions of this group are not characterized by the extreme sharpness and brightness of color and stroke, energy and expression. On the contrary, her balanced compositions are always aesthetic, sometimes lyrical, and as if meditative as well.

Another group of Leila Shelia's works are intentionally simplified. They get closer to the minimal art, to the characteristics of Cobra's and Gutai's patterns through homogeneous geometric shapes, neutral surface, monochromacy, repeatedness, as if self-restraining creativity and by refusing subjectivity, representativity and illusionism.

Leila Shelia authors still-lifes and nudes – distinctive with a quite peculiar, bold and subjective taste. Whatever Leila would paint, despite the remote resemblance to the western abstractionistic trends (without which it is impossible for a contemporary artist to exist), the heightened feeling of "self", isolation and independence is essential for her. All her art stands out with an extremely serious, creative approach to each canvas and, one could say, with, very rare for nowadays, exquisite taste.

სკოტ ბოისი

ლეილა შელიას ნამუშევრებში ყველაზე მეტად მომწონს (მისი ნამუშევრები კი მე ძალიან მომწონს) მისი მოკრძალებული, მაგრამ ამავდროულად, ლირსეული თავდაჯერებულობა. რჩება შთაბეჭდილება, რომ მას კარგად აქვს გათვიცნობიერებული საკუთარი მნიშვნელობა. მის ნამუშევრებში არ არის თავმომწონეობა ან ტრაბახი, არ ცდილობს თქვენი ყურადღების მისაპყრობად შოკის ეფექტი გამოიყენოს ანდა შემაშფოთებელი სტილითა და თემით ავანგარდისადმი სწრაფვა დაგიკმაყოფილოთ. არც იმას ცდილობს, თავი დახვეწილად მოგაჩვენოთ. მისი ფერწერა უბრალოდ თვითკმარია, ბუნებრივი და ნაკლებად აინტერესებს, აღაფრთოვანებს ვისმე, თუ არა.

ყველაზე მეტად შელიას აბსტრაქციები მხიბლავს, თუმცა მისი ნატურმორტებიც არაჩვეულებრივია. აბსტრაქციებში მომწონს შემთხვევითი გეომეტრია: ფონად დართული უხვად შერეული, მაგრამ მდუმარე ფერები. ხშირად ორი ან მეტი ფონია, რომელიც იყოფა ჰორიზონტალური ან ვერტიკალური ხაზებით და გვაგონებს ლანდშაფტის, ზღვის, ველის ან შენობების კიდეების, ზოგიერთ შემთხვევაში კი მდგარი ან მიწოლილი ფიგურების ჰორიზონტს. ფონზე გამოკვეთილია სხვა ფორმებიც: კვადრატები, წრეები, სამკუთხედები, ნამგლები (მთვარეები?), იქსები, ან განსაკუთრებით, მომცრო მართკუთხედები, ხაზები, თამამი ფერები, უმეტესად შავი, ზოგჯერ მზისფერიც.

შელიას ეს ხაზები მისი ხელწერის უტყუარ ნიშნად შეგვიძლია მივიჩნიოთ, რადგან

მათ მრავალ ფერწერულ ტილოში ვაწყდებით. მხატვარი მათ ხშირად ნამუშევრის კუთხეში ათავსებს, მაგრამ ზოგჯერ ერთი ან რამდენიმე ხაზი უფრო მეტად გამოკვეთილია. მაგალითად, შავი – კაშკაშა მონარინჯისფრო ფონზე (ბრწყინვალე, ვნებაჩართული თვალსაბურავები?). ან ყვითელი ხაზები დელიკატურ ნაცრისფერ ან ყვითელ ფონზე (სინათლისა და სიცოცხლის გამონათება მოღრუბლული, მოღუშული სცენიდან?).

(მნახველი როგორ მიიღებს ნახატს, რა თქმა უნდა, მისი გადასაწყვეტია. შელიას ნახატები გვთავაზობს არჩევნის თავისუფლებას, ყოველ ნახვაზე. მის ნამუშევრებს არ ახასიათებთ დიდაქტიკურობა.)

შემთხვევით გეომეტრიას, ალბათ, იმიტომ ვახსენებ, რომ მისი ფიგურების კიდეები არასოდესაა მკვეთრი; ისინი გაბნეული და/ან გრადაციულია. ზოგჯერ ფერები ერთმანეთშიც ირევა. მხატვარი ხშირად ნამუშევარს იმითაც ასრულებს, რომ ახლად შელებილ ზედაპირს მეტალის წვერით კაწრავს, რაც, როგორც წესი, დამატებით გეომეტრიულ ფიგურებს წარმოშობს, ნამუშევარს მეტ ფაქტურას ანიჭებს და ფენებსა და მოჩვენებით მრვალგანზომილებას შესძენს. მსგავსი აქტი ვანდალიზმს წააგავს და ეს ალბათ სახალისო განაცხადიცაა იმის დასასაბუთებლად, რომ არც მისი და არც სხვა ნებისმიერი ხელოვნება ზედმეტად სერიოზულად არ უნდა აღვიქვათ.

საერთო კამში შელიას ნახატები, თავიანთი შემადგენლობით, ფიგურებისა და ფერების კომბინაციით, მშვიდი დაძაბულობის ეფექტს იძლევა. ჰარმონიულია, მაგრამ არა ბოლომდე. ფაქტია, რომ ისინი მაინც არაა გამორჩეულად დაბალანსებული, რაც მათ თითქმის სრულყოფილს ხდის. ლეილა შელიას ფერწერა მნახველს ანიჭებს ინტენსიურ, მყუდრო სიამოვნებას, რომელსაც განმეორებითი ნახვის შემთხვევაში, ხელახლა იგრძნობთ.

Scott Boyce

What I like best about Leila Shelia's work (and I like her work very much) is its unassuming yet proud confidence. The impression it givesthat it knows its own value. Her work doesn't brag or show-off, or try to grab your attention using shock-effect, or otherwise indulge your craving for the avant-garde by having a disquieting style or subject matter. That doesn't mean that it tries to be subtle. Not at all. Her painting is simply self-sufficient; it just naturally is. It doesn't care if anybody admires it or not.

Shelia's abstracts appeal to me the most, although her still-lifes are generally excellent as well. I love the casual geometry of the former: her backgrounds of richly-mixed but muted colours, often two or more backgrounds which are divided by a horizontal or vertical lineand are suggestive of landscape horizons — sea or plain — orof the edges of buildings, or in some cases even of reclining or standing figures. And superimposed on this backdrop,other shapes: squares, circles, triangles, crescents (moons?),X's, or most notably small rectangles — strips — of some solid bold colour, frequentlyblack, occa—

sionally sun-yellow.

These strips of Shelia's could be considered trademark feature of her work, as they are present in a great many of her paintings. She often has them in a corner of a work, but she also can position one or more of these strips more prominently. For example, black ones against a blazing orangy background (a magnificent passion involving blindfolds?). Or a yellow strip against delicate greys and beiges (a flash of light and life out of a cloudy, mundane stage?).

(How the viewer interprets a paintingis, of course, for him or her to decide. Shelia's paintings offer the freedom to choose, and to choose again with each new viewing. Didacticism is not a feature of her work.)

When I say casual geometry, perhaps it's because the edges of her shapes are never knife-sharp; they are irregular and/or gradational. Sometimes her colours even flow into each other. However, Shelia will also often conclude a piece by gouging across the fresh paint with a metal edge, typically drawing additional geometric shapes, thus giving texture to the work, layering it, giving it a ghostly multi-dimensionality. These gouges hint at the act of vandalism, perhaps making the playful statement that her art – or anybody's art – should never be taken too too seriously.

Overall her pictures, with their composition, the combination of her shapes and colours, impart a sense of gentle tension. They are harmonious, yet not completely so. They seem almost balanced, and the fact that they are not quite perfectly balanced makes them, well, almost perfect. Leila Shelia's paintings provide the discerning viewerwith an intense, humming pleasure which never fades with repeated viewing.

January 120X120 oil on canvas 2005

White Composition 80X100 oil on canvas 2009

Various 90X100 oil on canvas 2009

Landscape 72X67 oil on canvas 2006

Shore 71X67 oil on canvas 2006

Morning Sun 80X100 oil on canvas 2004

Time 60X80 oil on canvas 2011

Secondary space 90X100 oil on canvas 2013

Untitled 72X91 oil on canvas 2014

Secondary space 70X100 oil on canvas 2013

Sonnet 80X100 oil on canvas 2011

Blue Symmetry 70X84 oil on canvas 2013

Detail 70X90 oil on canvas 2013

Various 73X94 oil on canvas 2002

Lyrical concept 78X100 oil on canvas 2009

Symphony 91X97 oil on canvas 2011

Red Mystery 70X86 oil on canvas 201

Untitled 70X86 oil on canvas 2013

Emotion 61X80 oil on canvas 2013

Pomegranate 70X86 oil on canvas 2012

Red 70X85 oil on canvas 2013

 $\frac{1}{2}$

Dissonance 70X90 oil on canvas 2013

Impromptu 74X84 oil on canvas 2006

Mystique 73X90 oil on canvas 2007

Time and Space 75X95 oil on canvas 2014

Psalm 87X100 oil on canvas 2005

From the Window 66X70 oil on canvas 2011

Painting 105X155 oil on canvas 2009

Morning Sonnet 33X52 oil on canvas 2001

Sentimental Picture 90X100 oil on canvas 2009

Symphony 105X155 oil on canvas 2010

Spatial transformation 45X61 oil on canvas 2012

Impromptu 73X93 oil on canvas 2009

Blue Flower 23 X24 acrylic on carton 2014

Still Life 60 X80 oil on canvas 2010

Mirage 80X100 oil on canvas 2011

Red City 70X90 oil on canvas 2009

Blue 73X95 oil on canvas 2009

Time and Space 67X110 oil on canvas 2009

Blue 80X100 oil on canvas 2014

The Setting Sun 90X110 oil on canvas 2000

Infinite 95X130 oil on canvas 2012

The Gaze from the Window 90 X130 oil on canvas 2011

Winter 105X141 oil on canvas 2013

Pandora's Box 120X120 oil on canvas 2007

Light 55X61 oil on canvas 2004

Detail 52X62 oil on canvas 2011

Dialogue 80 X100 oil on canvas 2000

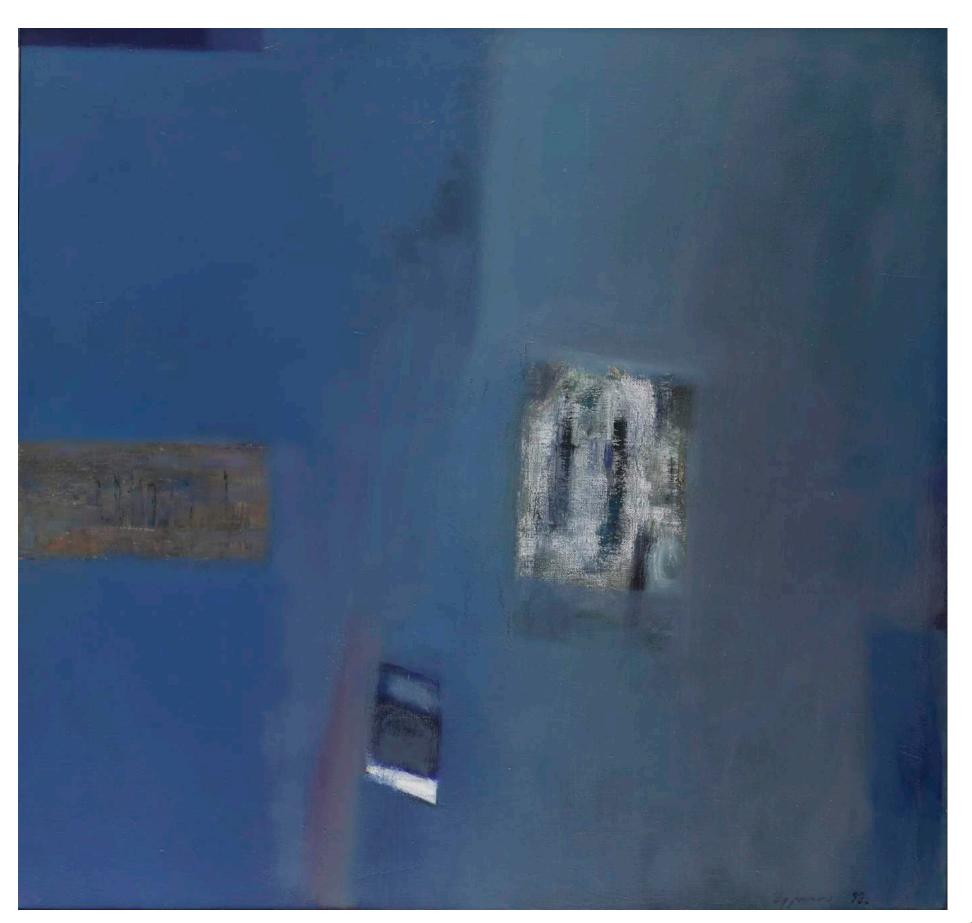

White Improvisation 47X56 oil on canvas 2011

 $\frac{1}{2}$

Untitled Music 105X141 oil on canvas 2011

Old Motif 90X100 oil on canvas 1997

Violet 66X71 oil on canvas 1999

Vision 105X135 oil on canvas 2014

 $\sim$ 79

The Abandoned Garden 90X105 oil on canvas 2007

September 60X80 oil on canvas 2012

White April 60X80 oil on canvas 2012

 $\sim$ 80

A Walk 80X100 oil on canvas 2006

Inspired 80X100 oil on canvas 2006

Emotion 73X90 oil on canvas 2012

Inspiration 60X80 oil on canvas 1988

Untitled 90X110 oil on canvas 1999

Force Majeure 120X120 oil on canvas 2005

April 85X77 oil on canvas 1998

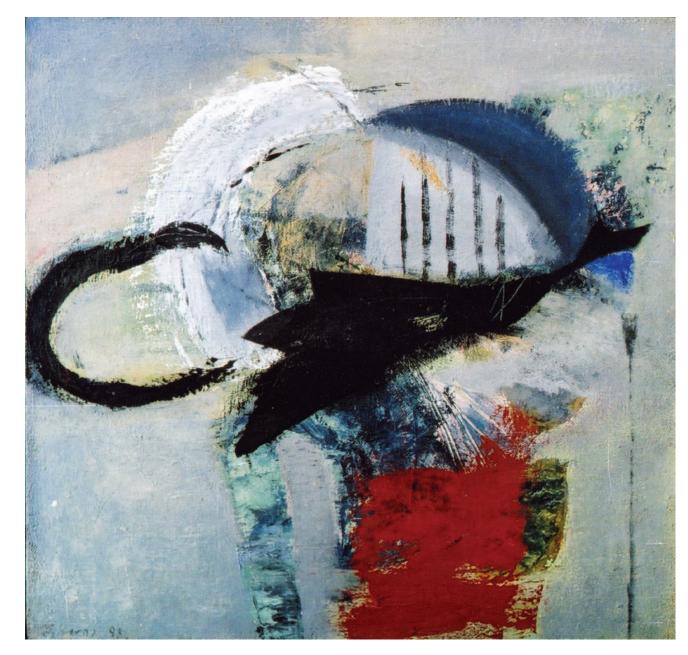
Autumn 60X80 oil on canvas 1997

Green Night 73X92 oil on canvas 1998

Light 80X100 oil on canvas 2003

Duality 65X70 oil on canvas 1998

Untitled 100X141 oil on canvas 2010

Untitled 25X35 oil on canvas 2013

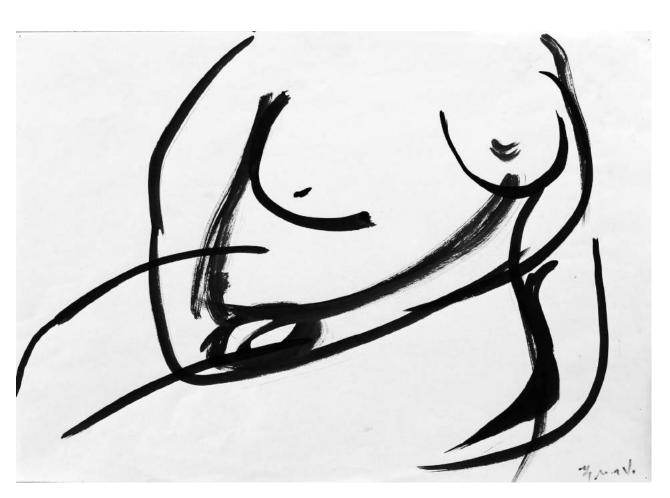
Composition 25X35 acrylic on carton 2014

Torso 29,5X21 ink on paper 2013

Portrait 29,5X21 ink on paper 2013

Torso 29,5X21 ink on paper 2012

Still Life 80 X100 oil on canvas 2011

Still Life 81X55 oil on canvas 1998

White Kiss 70 X90 oil on canvas 2010

Ballerina 25 X35 ink on carton 2014

Portrait 30 X20 ink on carton 2012

Portrait 56 X46 oil on canvas 2011

Torso 25 X35 ink on carton 2013

Musician 25 X35 ink on paper 2012

Leila Shelia

Born on July 20, 1953 in Sukhumi, Georgia

1978 - Graduated from the Tbilisi State Academy of Arts

Since 1974 – A member of the Georgian Artists Union

- 2014 Solo exhibition, the "TBC Bank" Gallery Tbilisi, Georgia
- 2014 Group exhibition, Irakli Nasidze's showroom Paris, France
- 2013 Solo exhibition, the "Chardin" Gallery -Tbilisi, Georgia
- 2012 Solo exhibition, the "Gala Gallery" Tbilisi, Georgia
- 2011 Solo exhibition, Tbilisi City Museum "Karvasla" Art Gallery Tbilisi, Georgia
- 2010 Solo exhibition, the "TBC Bank" Gallery Tbilisi, Georgia
- 2009 Solo exhibition, the "Baia Gallery" Tbilisi, Georgia
- 2007 Solo exhibition, Caucasian House Paris, France
- 2006 Solo exhibition the "TMS" Gallery Tbilisi, Georgia
- 2003 Solo exhibition, the "Universe" Gallery Tbilisi, Georgia
- 2001 Group exhibition, "Georgian Art", UNESCO Paris, France
- 2000 Solo exhibition, the "TMS" Gallery Tbilisi, Georgia
- 1999 Exhibition "Ultramarine", the "TMS" Gallery Tbilisi, Georgia
- 1999 Exhibition "Messe" Pirmasens, Germany
- 1998 Solo exhibition, Tbilisi City Museum "Karvasla" Art Gallery Tbilisi, Georgia
- 1997 Exhibition "Greece in the Modern Art of Georgia", National Gallery Tbilisi, Georgia
- 1996 Exhibition "Megauniverse", the "TMS" Gallery Tbilisi, Georgia
- 1995 "Georgian Arts Center" Baku, Azerbaijan
- 1993 "Art of Georgia", Franche-Comté Brussels, Belgium
- 1992 Group exhibition, the "RoswithaBenkert" Gallery Switzerland
- 1991 Group exhibition "ART-MIF" Moscow, Russia
- 1991 Group exhibition, the "Drouot" Gallery, Paris, France
- 1991 The "Brok" Gallery Barcelona, Spain